

Beszámoló a Codex Alimentarius Főbizottság (CAC) 31. üléséről

Svájc, Genf 2008 június 30 - július 04.

A CAC 31. ülésére a Genfben került sor 2008. június 30- - július 04. között. Az ülést Dr. J. S. Mosha elnök úr, Dr. K Hulebak alelnök asszony és dr. W. van Eck alelnök úr közreműködésével vezette le.

A CAC ülésen 565 delegátussal 138 tagállam, egy tagszervezet (EU) valamint 44 nemzetközi szervezet képviseltette magát.

EU koordináció:

Az ülésen az EU közös álláspontját a Bizottság valamint Németország (szlovén elnökség megbízásából június 30-án), majd 2008. július 01-04-én Franciaország, a jelenlegi elnökség képviselői ismertették az ülés folyamán. Mind a 27 tagállam jelen volt az ülésen.

A titkárság előzetesen megküldte a tagok részére a javasolt napirendi pontokat, valamint az azokhoz kapcsolódó dokumentumokat. Az Európai Bizottság 2008. június 2-án és 17-én Brüsszelben egyeztetést tartott a tagországok számára a közös álláspont kialakítása céljából. Az egyeztetett álláspontot az EU Bizottság az ülést megelőzően megküldte az EU tagállamok számára.

A helyszínen az ülést megelőzően minden nap az EU tagállamai számára egyeztetést tartott az aznapi napirendekkel kapcsolatosan. Az elnök és alelnökök választásával kapcsolatos megbeszélésre meghívást kaptak más európai országok is, annak érdekében, hogy a dán alelnök jelölt a maximális támogatást kapja.

Az Elnökség, az EU Tanács és Bizottság képviselői egyeztetést folytatott 2008. június 29-én a QUAD^[1] országok képviselőivel, június 30-án pedig a Codex elnökével és titkárságával.

A Munka szervezése:

Az előzetesen megküldött napirendi pontok megtárgyalásán felül kísérő rendezvények kerültek megszervezésre:

- Június 30., Tájékoztatás a Codex Trust Fund támogatásával történő részvételről,
- Július 01., E-oktatás a Codexről prezentáció,
- Július 02., A Codex Trust Fund-ba befizetők számára egyeztetés,
- Július 03., Informális megbeszélés a Codex munkában való részvételt támogató FAO/WHO Projektről,
- Július 03., Informális megbeszélés a Tudományos tanácsadásról és annak támogatásáról,
- Július 04., Mikrobiológiai kockázatok becslése és kezelése por alakú gyermektápszerek esetén,
- Július 04., Prezentáció a IPFSAPH adatbázisról,
- Július 04., Szeminárium a Codex-hez kapcsolódó informatikai kutatásról.

FŐBB EREDMÉNYEK

Az ülésről a továbbiakban a napirendek sorrendjében számolok be.

1. A napirend elfogadása:

Az EU képviselője tájékoztatta az ülésen résztvevőket, hogy a későbbiekben kifejtésre kerülő álláspontját a jelen levő 27 tagország nevében fogja elmondani.

2. Az elnök beszámolója Végrehajtó Bizottság 60. és 61. üléséről

A 60. ülésen elfogadásra került a szakbizottságok prioritásának meghatározását segítő útmutató. Döntés született arról, hogy a Végrehajtó Bizottság számára további útmutatókat kell kidolgozni a kritikai észrevételek elkészítéséhez. Ezeket az útmutatókat a Codex tagállamok számára elérhetővé kell tenni.

3. Az Eljárási Kézikönyv módosítása

A Főbizottság a javasolt módosításokat elfogadta.

A "Working Instructions for the Implementation of the Criteria Approach" (ALINORM 08/31/4A V. melléklet) című módosításról a CCMAS értesítést kap.

4. Szabvány-tervezetek és kapcsolódó anyagok jóváhagyása a 8. lépcsőben

i) 3-MCPD max. szint:

Az EU elfogadta a 0,4 mg/kg határértéket, de Norvégiával együtt fenntartást jelentett be.

ii) GSFA:

Az adalékanyag előírás elfogadásra került az EU megjegyzésével, miszerint a friss, száraz és előfőzött tésztaához nem szükséges az adalékanyag hozzáadása.

iii) Aflatoxin MRL (max. szint):

15 µg/kg max. szint került elfogadásra tovább feldolgozásra szánt mandula, mogyoró és pisztácia esetében; 10 µg/kg max. szint került elfogadásra fogyasztásra kész termékek esetében.

iv) INS Adalékanyagok nemzetközi számrendszere

Az EU és Japán írásos javaslataival elfogadásra került a módosítási javaslat. (INS 473, INS 473a, INS 243)

v) Hal és haltermékek gyártási gyakorlata:

Nem került elfogadásra kompromisszumos szövegjavaslat a CCFFP által javasolt klóros víz használatával kapcsolatosan. Az EU ellenezte a dosszié újból történő megnyitását.

A tengeri rákkal kapcsolatos fejezet is visszaküldésre került a CCFFP-hez, az EU fenntartást jelentett be ezzel kapcsolatosan.

vi) Bitter Cassava

Intenzív vitát követően a Bizottság úgy döntött, hogy 6. lépcsőben visszaküldi a CCFFV-hez. A tervezet többi eleme a 8. lépcsőben került elfogadásra, amelyhez India és Costa Rica fenntartást jelentett be.

vii) Code of Additives for Creams and Prepared Creams:

A Főbizottság egyetértett az INS 472e adalékanyag listához történő csatolásával.

viii) Gluten:

Az EU tagállamok nevében a német elnökség, a COREPER 2008. június 27-i ülésén elfogadott nyilatkozatot tette, mely szerint az EU egyetért a glutén-mentes szabvánnyal. További erőfeszítéseket szükséges tenni a termékek megfelelő jelölése érdekében, valamint a zabot tartalmazó termékek kockázatelemzése terén.

ix) Draft MRLs for Pesticides in Foods and Feeds:

Az EU és Norvégia fenntartást nyújtott be az alábbi anyagokkal kapcsolatosan:

- Captan (007): szőlő, mazsola, almatermésűek és őszibarack
- Fenithrothion (037): alma
- Fenithrothion (037): rizs, búza
- Phosmet (103): sárgabarack, körte és alma
- Cyfluthrin/Beta-Cyfluthrin (157): citrusfélék, karfiol.

x) Ractopamin:

Az ülés legnagyobb vitát kiváltó témája volt. Az ülést megelőzően EU egyeztetet a QUAD országokkal és Kínával, az elnökkel és a Codex titkársággal.

A hosszú vitát követően a Főbizottság egyetértett a téma 8. lépcsőn való tartásával, azzal, hogy a CCRVDF a következő ülésre megvizsgálja a felmerült új tudományos bizonyítékokat (EFSA vélemény, kínai adatok).

xii) Draft Annex on Food Safety assessment situations of Low-level Presence of r-DNA Plant Material in Food

Az útmutató elfogadásra került. Az EU nyilatkozatot nyújtott be a Főbizottság által elfogadásra került útmutató hasznosságáról. Az EU javasolta, hogy a Főbizottság 32. ülésére készüljön beszámoló a FAO adatbázis működésének több, mint egy éves tapasztalatairól.

xiii) TF-QFF:

A "Trichinella spiralis"-szal kiegészítésre került a gyorsfagyasztott termékek szabványának 4.3.1 pontja.

xiv) Draft MRL for Bovine Somatotrobin

A Főbizottság döntött a tervezet 8. lépcsőn való tartásáról. A CCEXE következő ülésén foglalkozik a témával.

5. Az 5. lépcsőben levő szabványok és kapcsolódó anyagok elfogadása

A Főbizottság jóváhagyta a tervezetek 5. lépcsőn való elfogadását.

6. Szabványok és kapcsolódó anyagok visszavonása

A Főbizottság visszavonta a beterjesztett szabványokat. Az EU álláspontjával megegyezően.

7. Szabványok és kapcsolódó anyagok módosítása

A Főbizottság által jóváhagyott módosítások az EU álláspontjával megegyeznek.

8. Új szabványok és kapcsolódó anyagok kidolgozásának megkezdése, illetve folyamatban levő munkák felfüggesztése

A Főbizottság az alábbi három javaslatot nem fogadta el.

- *Veterinary drugs without ADI/MRLs*: Az USA a az új munka kiszélesítését javasolta. A Főbizottság a kérdést visszautalta a szakbizottságnak (CCRVDf)
- *Ásványvíz*: Kenya felvetette, hogy nincs vizsgálati módszer egyes felületaktív anyagok, növényvédőszer, ásványolajok meghatározására. Az Ásványvíz Bizottság legutóbbi ülésén már felvetődött a probléma, de akkor nem született megoldás a kérdésre. A Főbizottság a CCCF, CCPR és a CCMAS állásfoglalását kéri a felvetett kérdéssel kapcsolatban.
- *Durian szabvány*. A Főbizottság a tervezetet visszaküldte a CCFFV-nek.

9. Pénzügyi és költségvetési kérdések

A Főbizottság tudomásul vette a Titkárság beszámolóját. Kérte a FAO-t és a WHO-t, hogy kiemelt módon kezelje a 2009. évi, valamint a 2010-2011 évi költségvetési időszakokat. A Főbizottság kérte a tagországokat, hogy az elektronikus kommunikációt helyezték előtérbe.

10. A Főbizottság stratégiai terve ALINORM 08/31/1 2

A Főbizottság jóváhagyta a Végrehajtó Bizottság (CCEXE) ajánlásait.

11. Codex Alimentarius és más, az élelmiszerek szabványosításával foglalkozó FAO és WHO munka eredményeinek alkalmazása az élelmiszer szabványokban

a) *Általános helyzet*

Főbizottság meglelégedéssel állapította meg, hogy a javaslatok, amelyek az értékelési munka során születtek, megvizsgálásra ill. végrehajtásra kerültek. Hangsúlyozta, hogy a továbbiakban is szükségesnek találja a Végrehajtó Bizottság tanácsadó szerepének megerősítését, a Codex Titkárság erőforrásainak növelését.

b) *A Codex Főbizottság szerkezetének és a Codex Bizottságok, valamint Task Force-ok mandátumainak áttekintése*

A Főbizottság a Végrehajtó Bizottság javaslatainak figyelembevételével az alábbi döntéseket hozta.

- A Főbizottság jóváhagyta a Végrehajtó Bizottság javaslatait.
- A Codex ülésen való részvétel erősítése érdekében a Regionális Koordináló Bizottságok készítsenek jelentést a következő Főbizottsági ülésre. A z Általános Ügyek Bizottsága (CCGP) és a koordinációs bizottságok jelentései alapján készített előterjesztés a következő Főbizottsági ülésen önálló napirendi pontként kerül megtárgyalásra.
- A magán szabványok hatásaival kapcsolatosan a FAO tanulmányt készített. A WTO képviselője rámutatott, hogy ezek a szabványok a magán, a nemzeti és a nemzetközi környezetben is használatosak, minőség, környezeti és élelmiszerbiztonsági szempontokat is tartalmaznak. Több tagállam kifejtette, hogy ezek a szabványok az import kereskedelem területén "de facto" kereskedelmi akadályokat képeznek. Felmerült a Codex, az OIE és az IPPC szabványok közötti kapcsolatot. A Főbizottság a következő ülésén, a Végrehajtó Bizottság javaslatainak figyelembevételével foglalkozni fog a kérdéssel.

12. A Főbizottság, a Codex Bizottságok valamint a Task Forces bizottságok jelentéseiből származó feladatok

Takarmányozással kapcsolatos további munka:

A Főbizottság a következő ülésén fog dönteni arról a takarmányozással kapcsolatos új munkákról. Elektronikus munkacsoport alakul, amelynek felelőse Dánia, az alelnököt Mexikó delegálja. Az USA ezzel kapcsolatosan fenntartást jelentett be.

Laktoperoxidáz használata a tej és tejtermékek nemzetközi kereskedelmében

A Főbizottság előző ülésén nem született konszenzus abban a kérdésben, hogy a nemzetközi kereskedelemben forgalombekerülő termékek esetében használható-e laktoperoxidáz. A Főbizottság most úgy foglalt állást, hogy a laktoperoxidázok használata csak akkor megengedett, amikor nincs lehetőség a hűtésre. Új Zéland javaslatát, mely szerint a laktoperoxidáz használatát engedélyezni kellene abban az esetekben, amikor kétoldalú megállapodást kötnek erre vonatkozóan az érintett országok, a Főbizottság idő hiányában a következő ülésre irányozta elő.

13. A Codex Alimentarius és más nemzetközi szervezetek közötti kapcsolat

- **OIE:** Az OIE és a Codex 2001 óta szorosan együttműködik. 2008-2009. években az OIE szeretne bekapcsolódni a Codex Export-import ellenőrzés és tanúsítás Munkacsoport (CC on Food Import and Export Inspection and Certifications Systems) munkájába. A magán szabványok vonatkozásában az OIE képviselője tájékoztatta a Főbizottságot, hogy az OIE 76. ülésén döntése értelmében szoros együttműködést kívánnak kialakítani a nemzetközi szervezetekkel.
- **WTO:** A WTO képviselője tájékoztatásában kiemelte az SPS-sel (Egészségügyi és növény-egészségügyi megállapodás) kapcsolatos kérdéseket. A www.spsims.wto.org honlapot számtalan információ megtalálható.
- **IAEA** - Nemzetközi Atomenergia Ügynökség: A szervezet közreműködik a Codex-el kapcsolatos egyes területeken: pl. tengerből származó élelmiszerek élelmiszerbiztonságának kockázatelemzése, növényvédőszer maradékok, szennyeződések, a Codex szabványok megismertetését szolgáló rendezvények a tagállamok számára.
- **OIML** - Nemzetközi Mérésügyi Szervezet: A szervezet megfigyelője tájékoztatást adott a szervezet felépítéséről, publikációiról, kiemelte azokat a területeket, amelyeken a két szervezet további együttműködését erősíteni szükséges: pl. előrecsomagolt termékek tömeg-meghatározása, jelölés, fizikai-kémiai mérési módszerek, a tevékenységek közötti átfedések azonosítása.
- **OIV** - Nemzetközi Szőlő- és Bor Szervezet: A megfigyelő tájékoztatást adott az OIV 6. Általános Bizottságának üléséről. Felhívta a figyelmet az étkezési célú szőlők minimum érettségi kritériumára, valamint egyéb élelmiszerbiztonságot, adalékanyagokat, szennyező-anyagokat és növényvédő-szereket érintő kérdésekre.

14. FAO/WHO projekt és Trust Fund a Codexben való részvétel erősítésére

A Főbizottság idő szűke miatt nem tárgyalta meg a témát a plenáris ülésen.

15. Egyéb FAO és WHO tevékenység

A Főbizottság idő szűke miatt a következő ülésén fogja ezt a témát megtárgyalni.

16. A Főbizottság elnökének és az alelnökeinek megválasztása

Megválasztásra került a Főbizottság elnöke és három alelnöke.

Elnök:

Karen HULEBAK asszony, USA

Alelnökök:

Sanjay DAVE úr, India

Ben MANYINDO úr, Uganda

Knud ØSTERGAARD úr, Dánia

17. A Munkabizottságok és Task Force elnökeinek kinevezéséért felelős országok kijelölése

A Főbizottság megerősítette a XII. mellékletben lévő, házigazda országok listáját.

A soron következő CCMAS ülés Magyarországon 2009. március 9-13. között kerül megrendezésre.

A CAC következő ülésére 2009. június 29. - július 04. között Rómában (Olaszország) kerül sor.

Az EU és tagállamai szempontjából a 31. Codex Főbizottsági Ülés eredményei:

- Aflatoxin maximális szintjének meghatározása mandula, mogyoró és pisztácia esetében
- Higiéniai gyakorlati útmutató tervezet por formátumú csecsemő és kisgyermek tápszerek esetében
- Összetevők mennyiségének deklarálási szabványa
- Glutén intoleranciában szenvedő egyének számára készített élelmiszerek szabványa
- Természetes ásványvizek egyes összetevői egészségügyi határértékeinek módosítása
- Melléklet tervezete, az élelmiszerben előforduló R-DNA növényi termékek határértékeinek, élelmiszer biztonsági becsléséhez

Új munka kezdődött a Biotechnológiából származó élelmiszerek vizsgálati és azonosítási módszerek kritériumainak meghatározására. Az elnök Knud ØSTERGAARD, Dániából, a CAC új alelnöke.

A Halászati termékek és halak szabványtervezet visszaküldésre került a CCFFP-nek, amelynek elfogadását jelenlegi formájában az EK támogatta.

A CAC 32. ülésén az alábbi témák különösen fontosak az EU számára, ezért az EU és a tagállamok alapos felkészülését igénylik:

- Szarvasmarha Somatotropin (BST) és más szabványok 8. lépcsőn való tartása
- Ractopin maximális határértékének meghatározása
- Lactoperoxidáz rendszer használata
- Takarmány munkacsoport újjáélesztése
- Természetes ásványvizek analitikai módszereinek kidolgozása
- Fejlődő országok Codex üléseken való részvétele
- Magán szabványok szerepe
- A CAC által még el nem fogadott szabvány szövegtervezetek
- Felkészülés a soron következő (62.) CCEXE ülésre

A beszámolót készítette:
Szegedyné Fricz Ágnes
főosztályvezető-helyettes